

ИЗГУБЕНАТА КЕСИЯ

Китайска приказка

Китайскиятъ търговецъ Ю-пей пътувалъ веднажъ до едно село съ своя катъръ. По пътя го настигналъ ужасенъ дъждъ. Случила се почвата глиnestа, разказало се ужасно и добичето едва влячело краката си изъ дълбоката калъ. Макаръ до кости измокренъ, Ю-пей се утешавалъ самъ:

— Още малко, още малко! — казвалъ той на катъра и на себе си, докато най-после съгледалъ една дървена къщурка. Спрътъ се и почкала на вратата. Тази край-

пътна къщурка се оказала кръчма. Той поискалъ отъ кръчмата подслонъ, за да се постопли и изсухи. Кръчмаръ вързалъ добичето подъ една стръха, далъ му малко съно, а търговеца помолилъ да отиде край огнището, за да се постопли.

На огнището наистина горътъ хубавъ огънъ, но цѣла група селяни — дървари го били наобиколили и не мръднали.

Ю-пей ги поздравилъ учтиво, като мислѣлъ, че тѣ ще му направятъ мѣсто, но тѣ не само не се размѣстили, но направили така, че да не може да се пъхне и едно рамо дори.

Тогава кръчмарътъ викналъ на селяните:

— Я се приберете малко! Пустнете човѣка да се посрѣде и изсухи!

— Брей, не виждашъ ли, че отъ него тече вода като отъ стрѣха? Всички ни ще измокри като пилици! — отговорилъ единъ селянинъ, засукалъ си дългия мустакъ и се усмих-

ШЕГИ И СМѢШКИ

МАЙКАТА — Васко, не оставяй дневната работа за утре.

ДЕТЕТО — Добре мамо, тогава дай ми да изямъ шоколада, който ми донесе преди малко леля.

— Кажи ми, Петърчо, кѫде има най-много агнета?

бѣгаме заедно, безъ да се изпреваряме.

— Слушай, трѣба да внимаваме и да пестимъ желанията си отъ сега нататъкъ.

— Добре, — потвърдилъ и Кольо, — трѣба да измислимъ по-добри желания. Ти какво желаешъ?

— Азъ ли? — рекълъ Мишо, — желая да поприпкамъ босъ презъ дълбока калъ и да достигна топли банички.

— Колко си хитъръ, — разсърдено казалъ Кольо, — все за тебе избиращъ добритъ желания, а за мене нищо не оставяшъ.

— Ти пѣкъ друго измисли, — отговорилъ Мишо.

Въ това време вече предъ Мишо на пѣтъ се изпрачила локва калъ и въ рѣжетъ му стърчели топли банички.

Замолилъ се Кольо:

— Отстѫпи ми калъта!

— Половинъ баничка давамъ, но калъта е за мене.

Разсърдилъ се Кольо и хвърлилъ баничка въ калъта. Мишо той мигъ се намѣрилъ подъ краката му. Излѣз-

наль дяволито, като смигналъ нѣщо на другитѣ. Така Ю-пей останалъ вънъ отъ крѣга на селяните.

— Остави ги, — казалъ Ю-пей на крѣчмара и започналъ да снове насамъ-нататъкъ изъ крѣчмата, като отвреме-на време се спиралъ и ужъ случайно попрѣсквалъ селяните съ капки отъ своята дреха. Но въпрѣки това, тѣ пакъ не мръднали.

Криво му било на Ю-пей, но той продължавалъ да се движи и да бѣбри нѣкакви неразбрани думи. Често той заставалъ, пипалъ дрехите си и цѣкалъ, като се биелъ по челото.

Гледалъ го любопитенъ крѣчмаръ и най-после го запиталъ:

— Какво ти е, да не си боленъ? Или се ядосвашъ на тия нелюбезни хора?

— Не съмъ боленъ. Ядосвамъ се на себе си. Ей тукъ предъ крѣчмата, като слизахъ, неусетно съмъ изтървалъ кесията си, пълна съ злато. И въпрѣки всичко не ми се търси въ този дъждъ и лапавица. Но щомъ спре дъжда ще я потърся.

Ю-пей казалъ всичко това доста високо. Селяните, които стояли около огнището мълчали и се услушвали. Следъ малко, единъ по единъ тѣ се измѣнели навънъ. Щуралъ се изъ дъжда, ровѣли изъ калта и търсѣли кесията.

— Тѣ нѣма да влѣзатъ докато не намѣрятъ кесията! — казалъ крѣчмаръ. А Ю-пей се засмѣлъ и му отвѣрналъ:

— Нека, нека я търсятъ. Нѣма да я намѣрятъ. Кесията е въ мене.

Ю-пей показалъ златото си, седналъ край огнището и порѣжалъ на крѣчмара да му пригответъ чай и вечеря, за да вечерятъ заедно. Сега край огнището имало достатъчно мѣсто.

— Ей че лоша есенъ! Защо ли слънцето не изключи да постопли земята?

— Да не е лудо въ такъвъ

студъ и вѣтъ! И то чака да се поправи времето.

ли двамата на брѣга и се разплакали.

— Зарадъ тебе изразходвахъ желанията си за глупости. Погледни на какво сме заприличали!

На Мишо било още по-мѣжно.

— Хайде, — рекълъ той, — да пожелаемъ калта да си отиде, че изглеждаме на плашила. Пожелали и отведените дрехи имъ станали чисти като нови.

— Ако искашъ, до довечера нищо да не пожелаваме! — рекълъ Мишо.

— Съгласенъ съмъ, — отвѣрналъ Кольо, само че тѣ — безъ да искашъ, желанията се раждатъ въ главата ми и ето, до сега едно следъ друго се изпълниха.

— Ти по-добре мѣлчи, че кой знае какво желание ще се изпълни и повече не ще има какво да искашъ.

Млѣкнали и двамата. Върнали се въ къщи и все мѣлчи. Следъ обѣдъ Кольо взелъ вѣдицата и отишълъ на рѣката да лови риба. Седналъ

ЕСЕННА ПѢСЕНЬ

Птичко моя, закъснила,
и ти горо, пожълтѣла,
и вий, ниви и байри,
чуйте вече, есенъ свири...

Свири надъ стрѣхи, кумини,
пѣ въ глухитѣ градини,
и съ окапалата шума
съска нѣкожде изъ друма.

А дъждътъ вали, потраква,
сякашъ лѣтото оплаква,
и безъ радостъ, безъ надежда
нѣщо шепне и нарежда.

Че надъ синори и ниви
днитѣ тягостни и сиви
пакъ ще станатъ ясни, бѣли,
щомъ земята си нѣщо застели.

И. Стубель

Николай Коперникъ

Роденъ е въ гр. Торнъ през 1473 година, а е умръл въ 1543 година. Учиъ се е въ Краковския университетъ, следъ което станалъ канонистъ (чиновникъ по черковните работи) при епископа на малкия градецъ Фраунбургъ. Тамъ е ималъ възможност да чете, разсѫждава и наблюдава небесната ширь, която много обичалъ.

Следъ упорита 30 годишна работа, той публикувалъ първи свой трудъ, въ който доказава че движението на слънцето планетите е привидно и, че всичката не тѣ се движатъ около земята, а земята се върти около осъта си отъ западъ къмъ изтокъ.

Въ ония времена учението на Коперника е било много смѣло и напредничаво. Затова билъ осъден като „еретично“ от инквизицията*. Но насъкко Коперникъ умръл и по този начинъ се спасилъ отъ тежките последици на това осъждане.

* Тѣ се наричали духовници, съдъ на католическата църква. Всички невѣрници се подлагали на жестоки наказания.

ВЕЧЕРЪ

Въ тая тиха вечеръ,
тамъ, задъ оня пѣтъ,
спи сега далече
моя бащинъ кѫтъ.

Месецътъ разлива
мека свѣтлина —
кѫщата заспива
въ миръ и тишина.

Две тополи грѣятъ
и сами въ нощта —
съ тиха жаль люлѣятъ
сетнитѣ листа.

Само майка още
гледа въ тоя пѣтъ
и за мене нощемъ
две сълзи текатъ...

Славчо Красински

— Нѣма да ми бѫде по-лѣко? — Разбира се ще ми бѫде.

Нашиятъ животъ съ негъ е общъ, само че азъ пожелаахъ лимонада...

— Какви глупости говоришъ? Имашъ огънъ, дето мое, навѣрно силно страдашъ.

Майката отишла за лѣкаръ, въ това време дошелъ Кольо.

— Видѣлъ, че Мишо лежи въ кревата и целото му покри съ компреси. Станало му жало.

— Сѣтилъ се за останалото общо желание.

— Мишо, — рекълъ той, — азъ не ти се сърдя повече. Ти страдашъ и азъ нищо не жаля, освенъ това — въ най-скоро време да оздравѣшъ.

Зарадвалъ се Мишо, станалъ му рѣката и болката изчезнала.

Когато лѣкаръ пристигналъ, Мишо го срещналъ на двора.

Вие деца, каточели не вѣзвате? Това е приказка, настинка, но всичко може да сключи точно така, както съ ти две деца. Затова, внимавай и нищо лошо не пожелавай!

Преразказалъ: В. Стоицъ